

громадянському суспільстві. Останнє поки що розвивається значно повільніше, ніж того вимагає час. Тому сильна і діюча вертикаль державної влади повинна функціонувати як об'єднуючий і цементуючий чинник державності України.

Список використаних джерел:

1. Веніславський Ф. В. Проблеми української моделі організації державної влади (порівняльно-правовий аналіз розподілу владних повноважень між гілками державної влади в Україні за чинною Конституцією України та за законопроектом про внесення змін до Конституції України № 4105) / Ф. В. Веніславський // Конституційна реформа: експертний аналіз. - Х. : Фоліо, 2004. - С 73-84. <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1080227064>
2. Веніславський Ф. В. Взаємодія гілок державної влади як принцип основ конституційного ладу України / Ф. В. Веніславський // Право України. - 1998. - № 1. - С 34-38. <http://www.info-prensa.com/article-215.html>
3. Бисага Ю. Ю. Юридична відповідальність вищих органів державної влади та місцевого самоврядування / Ю. Ю. Бисага, Д. М. Белов. - Ужгород : Ліра, 2011. - 212 с http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?
4. Гладунок І. Конституція як основа формування та реалізації державної політики / І. Гладунок // Віче [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/733>.
5. Янукович В. Ф. Нам не потрібно стільки чиновників/ В.Ф.Янукович//Вісник кув'їт - 2010. -14 грудня - №734. -С 1-2.
6. Алміністативна реформа та основні напрями реформування державної служби в Україні <http://www.adm-pl.gov.ua/globyn/9751.htm>, 2012 р.

Мархева В. М.,

слухач 5-В курсу ННІЗДН НАВС.

АДМІНІСТРАТИВНА ПРАВОЗДАТНІСТЬ ТА АДМІНІСТРАТИВНА ДІЄЗДАТНІСТЬ ГРОМАДЯН

Суб'єктами адміністративного права є окремі фізичні та юридичні особи, які у відповідності з адміністративно-правовими нормами наділені певним обсягом прав та обов'язків у сфері адміністративно-правового регулювання управлінських відносин. Адміністративно-правовий статус громадян становить закріплена адміністративно-правовими нормами сукупність наданих та гарантованих прав і свобод, а також покладених на них обов'язків у сфері державного управління. Цей статус, зокрема, характеризує правове положення особи у сфері виконавчої влади. Визначальним критерієм адміністративно-правового статусу громадян у сфері виконавчої влади є їх адміністративна правова дієздатність, що в сукупності становить їх адміністративну правосуб'єктність. Адміністративно-правовий статус громадянина - комплекс прав і обов'язків громадян, закріплених нормами адміністративного права, а також гарантії реалізації прав і обов'язків (охорона законом і механізм захисту органами держави й місцевого самоврядування). Правове положення громадян визначається обсягом і характером адміністративної правосуб'єктності. Елементами правосуб'єктності є:

– адміністративна правоздатність – здатність громадянина мати певні права, передбачені нормами адміністративного права, й виконувати покладені на нього обов'язки в сфері державного управління. Моментом виникнення правоздатності є народження, а моментом припинення – смерть;

– адміністративна дієздатність – здатність громадянина своїми діями набувати та здійснювати права й обов'язки, передбачені нормами адміністративного права, а також нести відповідальність згідно з адміністративно-правовими нормами.

Адміністративна правоздатність – це закріплена нормами адміністративного права здатність громадянина бути суб'єктом (носієм) прав та обов'язків у сфері виконавчої влади (є невідчужуваною, виникає з дня народження громадянина і припиняється після його смерті).

Обмеження правоздатності полягає в тому, що в результаті дії адміністративно-правових норм відбувається:

– звуження кола прав – у даному випадку конкретний громадянин повністю або частково позбавляється деяких прав, наданих йому особисто. Наприклад, позбавлення права керування транспортними засобами в результаті вчинення правопорушення, передбаченого ст. 130 КпАП (управління транспортними засобами в стані сп'яніння);

– покладання на громадян додаткових обов'язків – у цьому випадку на громадянина, поза його волею, в адміністративному порядку органом управління покладаються додаткові обов'язки. Такі обов'язки можуть бути персоніфікованими, тобто зверненими до конкретної особи, обов'язок відбувати таке адміністративне стягнення, як виправні роботи. Можуть мати загальний характер, наприклад, обов'язок додержуватися певних правил при перебуванні в районах епідемій, екологічних катастроф; обов'язок додержуватися режимних вимог при роботі з літературою обмеженого використання тощо.

Адміністративна правоздатність є основою адміністративної дієздатності.

Адміністративна дієздатність – це закріплена нормами адміністративного права здатність громадянина своїми діями реалізувати надані йому права і виконувати покладені на нього обов'язки у сфері державного управління та нести юридичну відповідальність за свої дії (наступає з досягненням певного віку). Адміністративна дієздатність громадян настає завжди пізніше їх адміністративної правоздатності. Вона буває повною, обмеженою та частковою. Повна адміністративна дієздатність громадян настає, як правило, з досягненням ними повноліття (18-ти років). У зв'язку з певними підставами громадяни можуть бути визнані в судовому порядку недієздатними.

Здійснюючи свої права та обов'язки, громадяни вступають в адміністративно-правові відносини з виконавчо-розпорядчими органами. Адміністративно-правові відносини цього типу (громадянин - державний орган) виникають у зв'язку з:

– реалізацією громадянином належних йому прав (призначення пенсії, вступ на навчання, на роботу, надання відпустки, збереження чи зміна прізвища у зв'язку з одруженням);

– виконанням покладених на громадянина обов'язків (військового обов'язку, обов'язку, що виникає у зв'язку з отриманням паспорта: реєстрація постійного місця проживання, сплата мита за видачу паспорта, подання документів на обмін паспорта, зобов'язання зберігати паспорт і сповіщати паспортну службу у разі його втрати, обов'язки, що виникають у зв'язку з отриманням права керувати автотранспортним засобом, придбання зброї тощо);

– порушення органами управління або їх посадовими особами прав та інтересів громадян (відмова у прийомі на роботу у зв'язку з наявністю малолітніх дітей; відмова прийняти скаргу; незаконний арешт; притягнення до відповідальності; відмова у приватизації житла, гаража, дачі; відмова видати довідку, диплом, оформити документи; відмова приймати купюри дрібної вартості; відмова у збереженні місця роботи, житлової площі за громадянами, що проходять альтернативну (невійськову) службу тощо);

– порушення громадянином його правових обов'язків (порушення громадського порядку, правил користування міським транспортом, паспортних правил тощо);

– поданням громадянином скарги, заяви з приводу недоліків у роботі державних закладів, підприємств, організацій (несвоєчасна інвентаризація; погане забезпечення працівників матеріалами, обладнанням; недодержання техніки безпеки; невжиття необхідних заходів щодо порушників дисципліни тощо).

На мій погляд, основи адміністративних правовідносин, основним суб'єктом яких є ми – громадяни України, – це той мінімум правової інформації, яка повинна широко висвітлюватися і бути доступною будь-якому громадянину. Такий підхід, можливо, один з методів боротьби з так званим "правовим нігілізмом" українського суспільства. Однак, одночасно постає питання систематизації норм і правил адміністративного права.

Предмет адміністративного права складний для вивчення по своїй суті, як регульовані відносини в сфері державного управління, складність його збільшується в багато разів у зв'язку з відсутністю чіткої систематизації. Таким чином, відсутність прозорості адміністративного права, на мій погляд, багато в чому породжує сваволю і корупцію в структурах державного управління.

Філіповська Н. Р.,
слухач 5-В курсу ННІЗДН НАВС.

АДМІНІСТРАТИВНА ДІЄЗДАТНІСТЬ ТА АДМІНІСТРАТИВНА ПРАВОВЗДАТНІСТЬ ГРОМАДЯН

За минулий час законодавство України істотно оновилося і стало займати ведуче положення в регулюванні суспільних відносин. Разом з тим настільки стрімкий темп законотворчості став однієї з причин безсистемності і хаотичності законодавства. Характерною рисою сучасного українського законодавства є його нестабільність, обумовлена істотними змінами і коливаннями економічного курсу, нескінченними перебудовами державного апарата, надмірною роллю суб'єктивного курсу.